

Информация

Стратегия на ЕС за хуманно отношение към животните (2012 – 2015 г.) – оценка

Стратегията на ЕС за защита и хуманно отношение към животните за периода 2012 – 2015 г.¹ имаше за цел подобряване на стандартите за хуманно отношение към животните и тяхното прилагане и спазване в практиката.

След препоръка на Европейската сметна палата от 2018 г., Европейската комисия (Комисията) ще извърши оценка на тази стратегия като разгледа до каква степен са изпълнени целите на стратегията и дали те все още са актуални днес. Освен това ще се анализира ефективността на стратегията и дали тя е полезно допълнение към националните усилия в тази област.

За тази цел и защото иска да чуе мнението на европейските граждани Комисията публикува „Пътна карта“ за оценка и проверка за пригодност на Стратегията за хуманно отношение към животните с период за коментари от 17 май 2019 - 14 юни 2019 (полунощ брюкселско време).

Всички европейски граждани могат да изпратят предложения и коментари относно Пътната карта в продължение на 4 седмици. Комисията ще обобщи получените предложения и коментари в обзорен доклад, в който ще обясни как те ще бъдат взети предвид и, ако е приложимо, защо определени предложения не могат да бъдат взети под внимание. Предложенията и коментарите ще бъдат публикувани на този сайт – https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2019-2267798_bg – и следователно трябва да се придържат към правилата за обратна връзка.

ПЪТНА КАРТА ЗА ОЦЕНКА

Пътните карти имат за цел да информират гражданите и заинтересованите страни за работата на Комисията, за да им дадат възможност да предоставят обратна информация и да участват ефективно в бъдещи консултативни дейности. Гражданите и заинтересованите страни по-специално са поканени да предоставят мнения относно

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A52012DC0006>

позицията на Комисията по проблема със защитата и благосъстоянието на животните и възможните решения, и да споделят всякаква съответстваща информация, която могат да имат.

Пътната карта се предоставя само за информационни цели. Тя не предопределя окончателното решение на Комисията дали ще се придържа към тази инициатива или окончателното ѝ съдържание. Всички елементи на инициативата, описани в документа, включително неговото време, подлежат на промяна.

Контекст, цел и обхват на оценката

Контекст на оценката

През 2012 г. Европейската комисия прие Стратегия на ЕС за защита и хуманно отношение към животните 2012 – 2015. Стратегията за периода 2012 – 2015 г. беше продължение на Плана за действие на Общността за защита и хуманно отношение към животните за 2006 – 2010 г.², който за първи път събра различни аспекти на политиката на ЕС за хуманно отношение към животните, която регулира отглеждането на милиарди животни за икономически цели. Стратегията определи списък от действия за подобряване на стандартите за хуманно отношение към животните и подкрепа на прилагането и спазването им в целия ЕС. Стратегията засили съществуващите действия. Такива действия включват:

- (1) разработване на инструменти за засилване на съответствието на държавите членки;
- (2) подкрепа на международното сътрудничество в областта на хуманното отношение към животните (например чрез търговски споразумения);
- (3) предоставяне на потребителите и на обществеността на информация за хуманното отношение към животните;
- (4) оптимизиране на синергиите с Общата селскостопанска политика (ОСП); и
- (5) проучване на хуманното отношение към отглежданата във ферми риба.

Освен това стратегията имаше за цел да проучи дали е възможно да се приложи опростена законодателна рамка в областта на хуманното отношение към животните. Бяха включени следните елементи:

- (1) въвеждане на показатели за благосъстоянието, базирани на състоянието на самото животно (резултата от вложението ресурси, условия за отглеждане и грижи),
 - (2) създаване на мрежа от референтни центрове на ЕС,
 - (3) общи изисквания за компетентност на персонала, работещ с животни, и
 - (4) прозрачна и адекватна информация за потребителите и обществеността.
- Стратегията действа съгласно ръководния принцип, че „всеки е отговорен“.

Задачите по Стратегията бяха завършени през март 2018 г. Забавянето на завършването се дължи на времето, необходимо за приключване на процедурите за нарушение в Съда на Европейските общности във връзка с Директивата за кокошките носачки³ и/или Директивата за свинете⁴.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM%3Af82003>

³ Директива 1999/74/ЕО на Съвета от 19 юли 1999 година за установяване на минимални изисквания за защитата на кокошки носачки (ОВ L 203, 3.8.1999г., стр. 53–57)

⁴ Директива 2008/120/ЕО на Съвета от 18 декември 2008 година относно определяне на минималните стандарти за защита на свинете (ОВ L 47, 18.2.2009г., стр. 5–13)

Необходимостта от оценка на Стратегията на ЕС за защита и хуманно отношение към животните 2012 – 2015 г. беше изразена в препоръка, направена от Европейската сметна палата (ЕСП) в своя специален одитен доклад № 31/2018 „Хуманно отношение към животните в ЕС: преодоляване на пропастта между амбициозните цели и практическото прилагане”⁵.

През 2017 г. Комисията стартира **Платформа на ЕС за хуманно отношение към животните**⁶ с цел да засили диалога по въпросите на благосъстоянието и хуманното отношение към животните, който е от значение за компетентните органи, бизнеса, гражданското общество и учените. Наред с другото, платформата предостави възможност за информиране и обсъждане на напредъка на останалите действия по стратегията.

Цел и обхват на оценката

Целта на оценката е да се оцени степента, до която Стратегията на ЕС изпълнява поставените цели и степента, до която тези цели са практически приложими и състоятелни днес.

Ще се оцени цялостната ефективност, ефикасност, целесъобразност, съгласуваност на стратегията на ЕС, включително с други политики на ЕС (включително с политиките в областта на здравето на животните, селското стопанство, търговията, единния пазар, рибарството, научните изследвания и околната среда) и добавената стойност за ЕС.

Оценката ще обхване годините 2012 – 2018 г., всички държави-членки на ЕС и трети държави (с подписани двустранни търговски споразумения и друга форма на сътрудничество), като се вземе предвид целта на стратегията за засилване на международното сътрудничество.

За оценката ще се ползват следните критерии, като се вземе предвид и развитието през целия период на оценка до 2018 г.: уместност, съгласуваност, ефективност, ефикасност и добавена стойност за ЕС.

Ще се оцени до каква степен стратегията на ЕС:

- отговори подходящо, на равнище ЕС, на нуждите и проблемите на благосъстоянието и хуманното отношение към животните до 2018 г.;
- е състоятелна и съгласувана вътрешно, както и с други мерки на ЕС, свързани с хуманното отношение към животните, напр. в областта на здравето на животните, селското стопанство, търговията, рибарството, научните изследвания;
- дава възможност за координация и допълване с тези други мерки и инициативи на ЕС;
- дава възможност за координация и допълване с действията на държавите-членки на ЕС в областта на хуманното отношение към животните;
- не постигна предвидените цели, като се разгледат и пропуснатите възможности, частично или нацяло неизпълнените цели на стратегията (напр. липса на преглед на законодателната рамка и по-нататъшна работа за оптимизиране на синергиите с Общата селскостопанска политика (ОСП), според специалния одитен доклад на Сметната палата № 31/2018);
- породи, свързани с изпълнението ѝ разходи за заинтересованите страни, които като цяло са пропорционални на получените от стратегията ползи;

⁵ Special report No 31/2018: Animal welfare in the EU: closing the gap between ambitious goals and practical implementation – <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/NewsItem.aspx?nid=11024>

⁶ https://ec.europa.eu/food/animals/welfare/eu-platform-animal-welfare_en

- допринесе за принадена стойност, която не би могла да бъде постигната на национално, регионално или международно равнище без прилагането на стратегията (чрез публични и частни инициативи).

Б. По-добро регулиране

Консултации с граждани и заинтересовани страни

Предвидените консултации ще адресират всички заинтересовани страни, които ще бъдат ангажирани да събират съществуващи данни и становища. Заинтересованите страни включват, но не се ограничават до:

- Компетентни органи на държавите-членки на ЕС, отговорни за хуманното отношение към животните;

- Бизнес и професионални организации, които извършват дейности на равнището на Съюза във веригата на предлагане на храни, в която участват животни или продукти от животински произход, както и за отглеждането на животни за други земеделски цели;

- гражданите и потребителите на ЕС и организациите, които ги представляват;

- Организации от гражданското общество, които са активни на равнището на Съюза в сферата на хуманното отношение и защитата на животните;

- независими експерти от академични и изследователски институти, работещи в областта на науките за хуманно отношение към животните, които оказват влияние върху политиките на Съюза;

- европейски органи, включително Европейския орган по безопасност на храните (EFSA);

- Международни междуправителствени организации, работещи в областта на защитата и хуманното отношение към животните;

- трети държави;

- Други съответни органи.

Процесът на консултации ще включва следните действия:

- 12-седмична онлайн консултация, базирана на въпросника, която дава възможност на всяка заинтересована страна да допринесе за оценката; тя ще бъде достъпна на портала на Комисията „Споделете мнението си“⁷. Въпросникът ще бъде достъпен на 23 езика на ЕС. Респондентите могат да отговорят на всеки език на ЕС.

- В контекста на проучването за оценка, провеждано от консултант, ще се провежда набор от целеви консултативни дейности, пригодени за конкретни групи от заинтересовани страни, включително проучвания, интервюта и фокус групи.

- По време на оценката може да се проведе конференция/работни срещи/семинар на заинтересованите страни, за да се допълни процесът, да се съберат мнения и да се гарантира, че всички съответни заинтересовани страни са включени.

- Редовно докладване и консултации чрез платформата на ЕС за хуманно отношение към животните.

Обобщен доклад, с резултатите от всички консултантски дейности, ще бъде публикуван на страницата за консултации на Генерална дирекция „Здравеопазване и

⁷ Commission's 'Have Your say' Portal' https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_bg и https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2019-2267798_bg

безопасност на храните“ на ЕК (DG SANTE), след като всички консултантски дейности бъдат приключени.

Събиране на данни и методология

Оценката ще бъде подкрепена от външно проучване.

Оценката ще вземе предвид качествени и количествени доказателства, получени чрез консултации със заинтересованите страни, изследвания на литературата и доклади от одити, както и следните документи:

- Оценка на въздействието от 2012 г., придружаваща Стратегията на ЕС⁸,
- Данни на държавите членки за прилагането, предоставени в годишните доклади за изпълнението;
- Национални и секторни указания/насоки за хуманно отношение към животните⁹;
- Данни за разработване на схеми за сертифициране/етикетиране с информация за хуманно отношение към животните;
- Национални и секторни образователни/обучителни програми за хуманно отношение към животните¹⁰;
- Данни за кръстосаното съответствие и хуманното отношение към животните в държавите членки;
- Програми за развитие на селските райони, напр. съпоставяне на предварителните и последващите оценки¹¹, изготвени от държавите членки; данни от общата рамка за мониторинг и оценка¹² (СМЕФ) за оценка на изпълнението на общата селскостопанска политика; отворени данни¹³ за Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони;
- Данни от националните референтни центрове за хуманно отношение към животните (когато е уместно);
- проучвания, доклади и доказателства, изготвени в рамките на Стратегията¹⁴;
- Данни за мониторинг, напр. събрани чрез показателите за специфичните цели, включени в проучването за оценка на въздействието от 2012 г.¹⁵;
- одити на ГД SANTE, жалби до Комисията и процедури за нарушение, започнати от Комисията;
- Други оценки или оценки, които са били извършени или са в ход от Европейската комисия или други органи, напр. 2010 г. Оценка на политиката на ЕС за хуманно отношение към животните и възможни варианти на политика на ЕС в бъдеще¹⁶;
- Документи и записи от заседанията на Платформата на ЕС за хуманно отношение към животните през 2017 – 2018 г.¹⁷;

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A52012DC0006>

⁹ https://ec.europa.eu/food/animals/welfare/practice_en

¹⁰ https://ec.europa.eu/food/safety/btsf_en

¹¹ https://ec.europa.eu/agriculture/evaluation/rural-development-reports_en

¹² https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef_bg

¹³ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/funds/eafrd#>

¹⁴ https://ec.europa.eu/food/animals/welfare/strategy_en

¹⁵ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_impact_assesment_19012012_en.pdf

¹⁶ file:///E:/Documents/Materiali%20za%20podgotovka/AW%20-%20Report%20ECA%202018/aw_arch_122010_full_ev_report_en.pdf

¹⁷ https://ec.europa.eu/food/animals/welfare/eu-platform-animal-welfare/meetings_en

- научните становища на Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ), свързани с различни въпроси, свързани с хуманното отношение към животните¹⁸;

- Международни стандарти за хуманно отношение към животните от Световната организация за здравето на животните (ОИЕ) съгласно раздел 7 от Здравния кодекс за сухоземните животни на ОИЕ¹⁹; Информация на ОИЕ за различни инициативи за хуманно отношение към животните, подкрепяни от Европейската комисия (т.е. платформата на ОИЕ за хуманно отношение към животните за Европа²⁰);

- законодателство за хуманното отношение към животните и ръководства в трети страни;

- Международни секторни ръководства, по отношение на селскостопанските животни;

- Ръководни документи, издадени от международни организации (напр. ФАО²¹), финансиращи институции (напр. Европейска банка за възстановяване и развитие²²) и международни секторни ръководства, свързани с животните, отглеждани във ферми (IDF).

Допълнителни източници на информация могат да бъдат идентифицирани по време на оценката.

Други научни становища и актуална информация от областта на здравето, хуманното отношение и благосъстоянието на животните, антимикробната резистентност, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:

<http://corhv.government.bg/>
<http://corhv.government.bg/?cat=27>
<http://corhv.government.bg/?cat=71>

Използвана литература:

1. Стратегия на ЕС за хуманно отношение към животните (2012 – 2015 г.) – оценка – Пътна карта за оценка и проверка за пригодност – Период за коментари – 17 май 2019 – 14 юни 2019 (полунощ брякселско време) – https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2019-2267798_bg

¹⁸ https://ec.europa.eu/food/animals/welfare/efsa_opinions_en

¹⁹ <http://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-code/access-online/>

²⁰ <https://rpawe.oie.int/index.php?id=4>

²¹ <http://www.fao.org/ag/againfo/themes/animal-welfare/aw-abthecat/aw-whaistgate/fr/>

²² <https://www.ebrd.com/home>

ИЗГОТВИЛ:

д-р Мадлен Василева

29.05.2019 г.

ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА